

Урок №5.

Тема: Практичне заняття. Про що можна дізнатися із сімейного фотоальбому.

Мета: навчитися аналізувати фотографію як історичне джерело;
розповідати про окремі події родинного життя; розвивати вміння простежувати родинні зв'язки;
виховувати любов і повагу до всіх членів сім'ї.

Тип уроку: практичне заняття.

Обладнання: підручник О.І.Пометун, І.А.Костюк, Ю.Б.Малієнко. Історія України (Вступ до історії), родинні фотографії, що принесуть учні

Основні поняття: «родинне дерево», «генеалогія».

Очікувані результати.

Після цього уроку учні зможуть:

- розповідати про те, як історики довідуються про минулі часи на основі фотографій про історію сім'ї та родинного дерева;
- аналізувати фотографію як історичне джерело за інструкцією;
- розтавляти фотографії у хронологічному порядку та розповідати про окремі події родинного життя на основі фотографій;
- простежувати родинні зв'язки та розповідати історію сім'ї на основі родинного дерева;
- розташовувати імена-портрети членів сім'ї на родинному дереві;

- пояснювати поняття «родинне дерево», «генеалогія»
- висловлювати ставлення до вивчення історії своєї родини.

Хід уроку.

1. Вступна частина.

Слово вчителя:

-Сьогодні в нас практичне заняття «Про що можна дізнатись із сімейного фотоальбому». Якщо це практичне заняття, то ми повинні навчитися щось робити практично, щось досліджувати та робити висновки. Якщо тема уроку «Про що можна дізнатись із сімейного альбому», то що ми будемо досліджувати? (Відповіді учнів)

-Вірно. Фотографії.

-До яких історичних джерел належать фотографії?
(Відповіді учнів)

II. Основна частина.

1. Мотивація навчальної діяльності.

Вчитель:

Давайте заглянемо у першу половину XIX ст. Саме тоді винайшли фотографію.

- Що потрібно мати, щоб отримати фотографію?
- Вірно, фотоапарат. Є у вас в сім'ї фотоапарат? Так , ось такий, або подібний.

(Вчитель показує фотоапарат)

-Чи такими були перші фотоапарати, можливо ви їх бачили у кінофільмах?

- Погляньте на екран телевізора, ось ви бачите перші фотоапарати.
Також погляньте на сторінку 34 підручника. (Ілюстрації фотоапаратів)

- Як ви можете охарактеризувати цей апарат?

(Великий, громіздкий, незграбний)

- Як таким апаратом можна було зробити фотографію?

(Якщо учні не можуть сказати, то вчитель пояснює, що потрібно було накритись шматком чорної матерії, потім довго готувався)

- Як ви думаєте, чи можна було зробити тоді миттєві чи випадкові знімки?

- Чому? Коли це стало можливим?

2. Вивчення нового матеріалу.

Вчитель:

- Погляньте на дошку. За цими питаннями ми сьогодні будемо працювати.

1. Що історики бачать на фотографіях.

- У XX столітті фотографії стають одним із найважливіших історичних джерел. Чому? Що можна довідатись із фотографії?

(Відповіді учнів, вчитель доповнює і підсумовує – на фотографіях можна побачити одяг та предмети того часу, коли зроблена фотографія, заняття людей, вулиці, будинки, тощо.)

- Зараз ми з вами навчимося, як досліджувати фотографію. Для цього ми скористаємося інструкцією.

Погляньте на фотографію на сторінці 35 «Першотравнева демонстрація в українському місті. Середина 1970-х рр..» Читаємо ланцюжком запитання інструкції і відповіді на них.

Робота в парах.

-Скориставшись інструкцією, проаналізуйте фотографію «Урок англійської мови в українській школі. 1973 р.» (ст.36)

Відповіді потрібно записати у зошити.

2. Як відображена історія вашої сім'ї у фотографіях.

Вчитель:

- Сьогодні я попросила вас принести на урок сімейні фотографії. У кожній сім'ї є фотоальбоми, які бережуть пам'ять поколінь. Коли ви були маленькими, то дуже любили їх розглядати. Сімейна історія дуже тісно пов'язана із історією країни. Як і історію країни, так і історію сім'ї можна дослідити по фотографіях.
- Зараз ви будете досліджувати фотографії вашої родини як історичне джерело. Для цього користуйтеся інструкціями на ст.36. На листах паперу, що є у вас на партах, розмістіть фотографії у хронологічній послідовності.

Придумайте історію за цими фотографіями, розкажіть її всім.

2. Чому родинне дерево є історичним джерелом.

Вчитель:

-А тепер, згадаймо, що таке родинне дерево? (Відповіді учнів).

-Чи є родинне дерево історичним джерелом? (Відповіді учнів).

Так, родовід будь-якої людини, особливо історичного діяча, дає можливість на основі багатьох документів дізнатися не лише роки життя та імена членів родини, але і про їхню діяльність. У молодших класах ви створювали родинне дерево у якому корінням були бабусі та дідусі, гілками батьки, листочками діти. Дізнавалися прізвища, які є у родині,

відгалуження братів та сестер. Схему походження сім'ї називають родинним або генеалогічним деревом. Давайте прочитаємо визначення, що таке «генеалогія».

Робота за ілюстраціями на ст. 37.

- Порівняйте зображення. Яку інформацію можна отримати з цих родинних дерев?
- Чому родинне дерево важливе для цих людей?
- Що потрібно знати, аби створити родинне дерево?

III. Підсумкова частина.

Вчитель:

Зараз ви оціните свою діяльність на уроці за таблицею.

Вчитель роздає оціночні таблиці. Учні вписують свої бали.

Твердження	Бали
Я знаю, чому фотографія є цінним історичним джерелом	
Я розумію, що означає «досліджувати фотографію як історичне джерело»	
Я вмію описувати те, що зображено на фотографії	
Я вмію висловлюватися щодо картини минулого, зафіксованого на фотографії	
Я вмію укладати історію родини на основі	

фотографій	
Я знаю, що таке родинне дерево	
Я можу пояснити, чому родинне дерево є історичним джерелом	

Всі сьогодні молодці, добре попрацювали і отримали хороші оцінки.

На домашнє завдання ви можете виконати одне із трьох завдань, які є в підручнику.

Література:

1. О.Пометун, Ю.Малієнко. Викладання історії у 5 класі. Посібник для вчителя. Київ «Поліпринт», 2013